

ISLÄNDSKA SAGOR OCH SAGAÖVERSÄTTNING

Högtid vid Institutionen för nordisk filologi vid Tartu universitet

20 maj 2014

De isländska sagorna från medeltiden är Nordens viktigaste bidrag till världslitteraturen. Märkligast av sagagenrerna är de så kallade islänningasagorna, som skildrar händelser på Island under vikingatiden. Här blandas skildringar av vardagsliv med berättelser om våldsamma släktfejder, passionerade kärleksdramer och kusliga möten med det övernaturliga. Flera av islänningasagorna, som Njals saga och Gunnlaug ormstungas saga, har ständigt kommit ut i nya utgåvor och översatts om och om igen till de skandinaviska språken för nya generationer läsare. Samtidigt finns åtskilliga andra sagor i gruppen som har förblivit okända och ibland inte översatts alls, trots att de är väl så intressanta. Under de senaste åren har ett samnordiskt översättningsprojekt ägt rum på isländskt initiativ, i vilket islänningasagorna översatts samtidigt till norska, danska och svenska. Nu i maj kommer dessa tre översättningar att publiceras, och för första gången kommer samtliga islänningasagor att finnas tillgängliga på alla de tre skandinaviska språken. Många översättare har varit iblandade, och de har ofta samarbetat över språkgränserna.

För att högtidlighålla denna viktiga händelse kommer Institutionen för nordisk filologi vid Tartu universitet i samarbete med Islands, Norges, Danmarks och Sveriges ambassader samt Nordiska ministerrådet i Estland att anordna ett halvdagsevenemang kring sagalitteraturen och sagaöversättning. Det hela äger rum i Tartu 20 maj kl 14-18 under medverkan av de nordiska ambassadörerna, flera internationella sagaexperter samt deltagare i det stora översättningsprojektet.

Evenemanget är i två delar. Första delen, kl 14.00-16.00, presenterar sagalitteraturen som fenomen, dess betydelse idag och aktuell forskning kring den. Denna del hålls på engelska. Den andra delen, 16.30-18.00, ägnas det aktuella översättningsprojektet och hålls på norska, danska och svenska. Här berättar tre av översättarna om sina erfarenheter och ger exempel ur den nya översättningen. Högtiden avslutas med en reception.

Alla intresserade är varmt välkomna!

Arrangörer:

Institutionen för nordisk filologi vid Tartu universitet

Islands ambassad i Helsingfors

Norges ambassad i Tallinn

Danmarks ambassad i Tallinn

Sveriges ambassad i Tallinn

Nordiska ministerrådet i Estland

Program

14.00-14.30 Invigning.

Professor Daniel Sävborg, Tartu universitet
Ambassadör Kristín Árnadóttir, Islands ambassad
Ambassadör Lise Kleven Grevstad, Norges ambassad
Ambassadör Søren Kelstrup, Danmarks ambassad
Ambassadör Anders Ljunggren, Sveriges ambassad
Direktör Berth Sundström, Nordiska ministerrådet

14.30-15.00 Professor Guðrún Nordal (Arnarnagnæanska institutet, Reykjavík): The saga literature and some trends in saga research.

15.00-15.30 Professor Daniel Sävborg (Tartu universitet): The post-classical sagas and the supernatural: a presentation of a new research project at Tartu University.

15.30-16.00 Doktorand Mart Kuldkepp (Tartu universitet): The Estonian reception of the saga literature, the translations and some remarks on saga translation based on personal experience.

16.00-16.30 Kaffe.

16.30-17.00 Professor Jon Gunnar Jørgensen (Universitetet i Oslo): Det samnordiska översättningsprojektet och sagaöversättning till norska.

17.00-17.30 Fil dr Rolf Stavnem (Århus universitet): Sagalitteraturens roll i Danmark och sagaöversättning till danska.

17.30-18.00 Professor Daniel Sävborg: De svenska sagaöversättningarnas historia samt egna erfarenheter av sagaöversättning.

18.00-19.00 Reception.

Evenemanget äger rum i Skandinavistikas bibliotek, Ülikooli 17, rum 305.